

rijksuniversiteit
 groningen

faculteit gedrags- en
 maatschappijwetenschappen

aolb

Toetsprogramma Pedagogische Wetenschappen AOLB

Academisch jaar 2026-2027

Inhoud

1	Inleiding	3
2	Eindkwalificaties van de opleiding	5
3	De relatie tussen onderwijseenheden, eindkwalificaties, Dublin-descriptoren, en toetsing	7
3.1	Bachelor jaar 1	7
3.2	Bachelor jaar 2	19
3.3	Bachelor jaar 3	32
3.4	Bachelor jaar 4	40
4	De relatie tussen onderwijseenheden en eindkwalificaties, wat wordt waar gerealiseerd	46
5	Bijlage 1: Conversietabel NLQF niveau 6 naar DD BSc niveau	47
6	Bijlage 2: AOLB-competenties (ter informatie)	50

1 Inleiding

Dit toetsprogramma beschrijft de wijze van toetsing en beoordeling van alle verplichte onderwijseenheden en alle aangeboden keuze-eenheden van het curriculum bachelor Pedagogische Wetenschappen AOLB en de academisch verzwaarde Pabo-vakken van de AOLB (samen 180 EC). De overige 60 EC Pabo-vakken die onderdeel uitmaken van het Pabo-diploma vormen geen onderdeel van dit toetsprogramma, omdat zij geen onderdeel uitmaken van de bachelor Pedagogische Wetenschappen. Het programma is opgesteld door de beleidsmedewerker van de opleiding onder verantwoordelijkheid van de opleidingsdirecteur. Het plan heeft ter controle en advisering voorgelegen aan de examencommissie Pedagogische en Onderwijswetenschappen.

Het toetsprogramma laat zien wat de doelen van de opleiding zijn, hoe de opleiding zorgt dat deze doelen kunnen worden bereikt door studenten en hoe wordt vastgelegd of studenten de doelen uiteindelijk hebben bereikt. Het toetsprogramma geeft de Examencommissie inzicht in of studenten na het doorlopen van het programma en het afleggen van de tentamens het eindniveau hebben bereikt. Voor docenten geeft het toetsprogramma inzicht in op welke manier hun onderwijseenheid in verbinding staat met andere onderwijseenheden. Voor studenten maakt het toetsprogramma helder wat het doel van de verschillende onderwijseenheden is, hoe verschillende onderwijseenheden bijdragen aan hun opleiding, wat ze moeten doen om de onderwijseenheden succesvol af te ronden en hoe ze worden getoetst.

Paragraaf 2 geeft de eindkwalificaties van het bachelorprogramma. Paragraaf 3 geeft per onderwijseenheid de leerdoelen en met welke toetsvorm de leerdoelen worden getoetst. Paragraaf 4 geeft de relatie tussen de eindkwalificaties en de onderwijseenheden in een matrix weer. De definities van de Dublin-descriptoren worden gegeven in Bijlage 1. In Bijlage 1 is tevens de NLQF indeling van de opleiding beschreven. De Dublin-descriptoren worden genummerd met I, II, III, IV en V. Notaties als **1-4** en **I-IV** dienen te worden gelezen als **1 t/m 4** (1,2,3,4) en **I t/m IV** (I, II, III, IV).

Tabel 1 geeft de toegepaste toetsvormen en de bijbehorende afkortingen. In Paragraaf 3 wordt voor ieder leerdoel van een onderwijseenheid de toetsvorm gespecificeerd. Tabel 2 geeft schematisch weer in welk blok een onderwijseenheid is geroosterd en wordt getoetst. Voor alle onderwijseenheden geldt dat de taal van tentaminering het Nederlands is.

Tabel 1. Toegepaste toetsvormen, toetsmomenten en bijbehorende afkortingen

ST/MC	schriftelijk tentamen MC
ST/ES	schriftelijk tentamen Essay
OBT/MC	open boek tentamen MC
OBT/ES	open boek tentamen Essay
MT	mondeling tentamen
OP	opdracht (incl. verslaglegging)
PRES	presentatie
TH	thesis
ET	eindtoets
TT	tussentoets/deelopdracht (gewaardeerd met cijfer)

Tabel 2. Blok waarin onderwijseenheid is geroosterd en wordt getoetst en taal waarin het wordt gegeven.

Vakcode	Blok				Taal
	1a	1b	2a	2b	
PABA-H101 & PABA-A111		x		x	NL
PABA-A108	x	x			NL
PABA-H112		x			NL
PABA-H113	x				NL
PABA-A109		x			NL
PABA-H114	x				NL
PABAP046			x		NL
PABA-A110			x		NL
PABA-H107			x		NL
PABA-A113				x	NL
PABA-H109				x	NL
PABA-H201 & PABA-A211		x		x	NL
PABA-A210		x			NL
PABA-H203		x			NL
PABA-A212	x				NL
PABA-H210		x			NL
PABA-A213		x			NL
PABA-H211	x				NL
PABA-A215				x	NL
PABA-A214			x		NL
PABA-H206			x		NL
PABA2056				x	NL
PABA-H301 & PABA-A311		x		x	NL
PABA-307A; -B; -C	x				NL
PABA-308A; -B		x			NL
PABA-A310			x		NL
PABA-H312				x	NL
PABA-H315			x		
PABA-H316			x		
PABA-A312A; -B			x	x	NL
PABA-H401 & PABA-A411		x			NL
PABA-A412				x	NL
PABA-A402				x	NL
PABA2058			x		NL
PABA-A309				x	NL
PABA-A405			x		NL

2 Eindkwalificaties van de opleiding

	1. Vakinhoudelijke kennis en inzicht	2. Onderzoek & rapportage	3. Professionele vaardigheden	4. Oordeelsvorming	5. Leervaardigheden
Begripsbepaling PW	De afgestudeerde heeft kennis van en inzicht in begrippen en theorieën uit de Pedagogische- en onderwijswetenschappen. (I)	De afgestudeerde heeft kennis van en inzicht in kwalitatieve en kwantitatieve methoden en technieken van sociaal wetenschappelijk onderzoek, is in staat deze onder begeleiding toe te passen en kan over het onderzoek rapporteren, daarbij rekening houdend met de richtlijnen van ethisch wetenschappelijk handelen. (II, III, IV)	De afgestudeerde heeft kennis in en inzicht in de theorieën en begrippen uit de Pedagogische wetenschappen relateren aan een professionele beroepscontext en kan hierover met professionals en andere betrokkenen communiceren. (II, IV)	De afgestudeerde is in staat om over pedagogische en onderwijskundige praktijken en vraagstukken relevante wetenschappelijke informatie te verzamelen en op basis daarvan een oordeel te formuleren, rekening houdend met sociaal-maatschappelijke, wetenschappelijke, juridische en ethische verantwoordelijkheden. (III)	De afgestudeerde heeft de leervaardigheden om na de opleiding de academische en professionele vorming binnen of buiten de Pedagogische Wetenschappen voort te zetten. (V)
Generiek PW	De afgestudeerde heeft: a. kennis van en inzicht in relevante (inter-)nationale begrippen, theorieën en modellen uit de (ortho)pedagogiek, onderwijswetenschappen, psychologie, sociologie, en filosofie. (I) b. kennis van en inzicht in de invloeden van de omgeving op de ontwikkeling, opvoeding en onderwijs van kinderen en jongeren. (I)	De afgestudeerde: a. kan afhankelijk van de doelstelling passende onderzoeksmethoden kiezen en toepassen. (II) b. kan onder begeleiding de cyclus van wetenschappelijk onderzoek doorlopen. (II) c. kan over (zelf verricht) wetenschappelijk onderzoek binnen het pedagogisch domein zowel schriftelijk als mondeling rapporteren. (IV) d. is in staat op de kwaliteit van (inter-)nationaal wetenschappelijk onderzoek te reflecteren. (III)	De afgestudeerde is in staat: a. om verworven kennis en inzicht te relateren aan en deels toe te passen in een professionele pedagogische context. (II) b. om reflectieve vaardigheden toe te passen op het eigen functioneren binnen de beroepspraktijk. (II) c. om conclusies, alsmede de kennis, motieven en overwegingen die	De afgestudeerde is in staat: a. om over pedagogische en onderwijskundige praktijken en vraagstukken relevante wetenschappelijke informatie te verzamelen en een oordeel te formuleren, rekening houdend met sociaal-maatschappelijke, wetenschappelijke, juridische en ethische verantwoordelijkheden. (III)	De afgestudeerde: a. beschikt over analytische, reflectieve, kritische en planningsvaardigheden die nodig zijn voor een vervolgstudie met een meer autonoom karakter. (V) b. is in staat zich als professional verder te ontwikkelen op basis van bovengenoemde vaardigheden, wetenschappelijke

	1. Vakinhoudelijke kennis en inzicht	2. Onderzoek & rapportage	3. Professionele vaardigheden	4. Oordeelsvorming	5. Leervaardigheden
	c. Kennis van en inzicht in pedagogische opvattingen en (beleids) praktijken. (I)	e. is in staat op de wetenschappelijke en/of maatschappelijke relevantie van wetenschappelijk onderzoek te reflecteren. (III) f. heeft kennis van de code voor wetenschappelijk ethisch handelen en kan deze toepassen. (II)	hieraan ten grondslag liggen te delen met professionals en andere betrokkenen. (IV)	b. bij processen van oordeels- en besluitvorming rekening te houden met relevante aspecten van diversiteit binnen de (inter)nationale context. (III)	kennis, praktijkkennis en ervaring. (V)
AOLB	De afgestudeerde heeft: d. kennis van en inzicht in pedagogische, psychologische en onderwijskundige theorieën, begrippen en modellen betreffende (de ontwikkelingen in) het onderwijsbeleid, de inrichting van het onderwijs en het ontwikkelen van het onderwijs.(I) e. vakinhoudelijke, vakdidactische en pedagogische kennis van en inzicht in de beroepspraktijk van het basisonderwijs.(I)		De afgestudeerde kan: d. vakinhoudelijke, vakdidactische en pedagogische kennis en inzichten onder begeleiding op ethisch verantwoorde wijze toepassen in de beroepspraktijk van het basisonderwijs.(II)	De afgestudeerde is in staat om: c. pedagogische en onderwijskundige vraagstukken te begrijpen vanuit verschillende perspectieven, waaronder perspectieven van andere (onderwijs)professional s en ouders/verzorgers, en op basis daarvan een visie te ontwikkelen. (III) d. vanuit kennis en inzicht van verschillende sociaalwetenschappelijke perspectieven kritisch te reflecteren op de beroepspraktijk van het basisonderwijs. (III)	

3 De relatie tussen onderwijseenheden, eindkwalificaties, Dublin-descriptoren, en toetsing

3.1 Bachelor jaar 1

Vaknaam: Stage & SLB (PABA-H101 en PABA-A111), 10EC + 4EC

Leerdoelen	Relatie eindkwalificaties	Relatie Dublin-descriptoren	Toetsvorm	Toetsmoment
Na afloop van dit onderwijsonderdeel kan de student de volgende zaken beschrijven:				
- De AOLB-competenties (zie studiegids), - Instrumenten voor ontwikkeling zoals intervisie, plan van aanpak, persoonlijke leerdoelen, portfolio, reflectie, kenmerken van een onderzoekende houding, - Verschillende methodes om effectief te studeren.	1e 1e 1e	I I I, V	OP	ET
Na afloop van deze onderwijseenheid kan de student:				
- Gedrag tonen op de stageschool behorend bij de AOLB-competenties op eerstejaars niveau (zie competentielijst jaar 1, Handleiding SSLB), - Richting geven aan de eigen competentieontwikkeling door gebruik van bovengenoemde instrumenten, - Waar nodig knelpunten bespreken in de studievoortgang met zijn of haar begeleider, - Effectieve studeermethodes toepassen en reflecteren op het eigen studeergedrag, de studievoortgang en een academische werkhouding.	3d 3d, 5a, 5b 3d, 5a, 5b 5a, 5b	II II, V II, V V	OP	ET

Voor deze onderwijseenheid geldt dat de examinerator het recht heeft om mondelinge vragen te stellen aan studenten over de inhoud van het gemaakte werk om te controleren of er mogelijk ongeoorloofd gebruik is gemaakt van kunstmatige intelligentie.

Vaknaam: Ontwikkelings- en onderwijspsychologie 1 (PABA-A108), 5EC

Leerdoelen	Relatie eindkwalificaties	Relatie Dublin- descriptor	Toetsvorm	Toetsmoment
Na afloop van deze onderwijseenheid kan de student:				
- beschrijven hoe de ontwikkeling van een kind vanaf de zwangerschap tot de adolescentie verloopt, waarbij de focus ligt op de cognitieve ontwikkeling (zoals taalontwikkeling, conceptuele ontwikkeling en intelligentie) en tevens aandacht wordt besteed aan de fysieke, motorische en perceptuele ontwikkeling.	1a, 1b	I	ST/MC ST/ES	TT, ET
- beschrijven hoe ontwikkeling wordt beïnvloed door biologische factoren (zoals genen) en omgevingsfactoren (zoals het onderwijs dat een kind ontvangt).	1a, 1b	I	ST/MC ST/ES	TT, ET
- beschrijven wat de basiselementen zijn van invloedrijke theorieën in de ontwikkelingspsychologie.	1a, 1b	I	ST/MC ST/ES	TT, ET
- uitleggen op welke manier ontwikkelingspsychologische begrippen - aan elkaar gerelateerd zijn.	1a, 1b	I	ST/ES	TT, ET

Vaknaam: Taal 1 (PABA-H112), 4EC

Leerdoelen	Relatie eindkwalificaties	Relatie Dublin- descriptor	Toetsvorm	Toetsmoment
Na afloop van deze onderwijseenheid kan de student:				
- De volgende domeinen van het vakgebied Taal in de basisschool beschrijven: Mondelinge Taalvaardigheid; Stellen; Jeugdliteratuur en Taalbeschouwing.	1e	I	ST/MC	ET
- De kern van de verschillende te bestuderen (wetenschappelijke) artikelen vertellen in eigen woorden.	1e	I	ST/MC	
- De interactieve visie op taal (betekenisvol, sociaal leren en strategisch leren) beschrijven.	1e	I	OP	
- de leerkrachtvaardigheden t.a.v. taalaanbod, taalruimte en feedback toepassen in een te geven les.	3d	II, IV		

Vaknaam: Leren lesgeven & reflecteren 1 (PABA-H113), 3EC

Leerdoelen	Relatie eindkwalificaties	Relatie Dublin- descriptor	Toetsvorm	Toetsmoment
Na afloop van deze onderwijseenheid heeft de student kennis van:				
- Effectief onderwijs; - De didactische analyse: beginsituatie, lesdoel, didactische werkvorm(en), organisatie, evaluatie en reflectie; - Het model voor Expliciete Directe Instructie; - Het belang van goed klassenmanagement; - Enkele didactische werkvormen; - De cyclus van doelgericht leren; - Het belang van concrete feedback.	1a, 1c, 1d, 1e 1a, 1c, 1d, 1e 1a, 1c, 1d, 1e 1a, 1c, 1d, 1e 1a, 1c, 1d, 1e 1a, 1c, 1d, 1e 1a, 1c, 1d, 1e	I	OP	ET
Na afloop van deze onderwijseenheid kan de student:				
- Lessen voorbereiden (ontwerpen) en uitvoeren volgens het model voor Expliciete Directe Instructie; - Lessen voorbereiden en uitvoeren volgens het activerende model voor Directe Instructie; - Maatregelen doordenken en uitvoeren die nodig zijn voor een goed klassenmanagement; - Kritisch reflecteren op de uitvoering en opbrengst van lessen; - Een observatie voorbereiden, uitvoeren en interpreteren; - Feedback geven op proces en product; - Planmatig denken en werken; - Kritisch reflecteren op zijn rol als leerkracht.	3a, 3b 3a, 3b 3a, 3b 4a, 4c, 4d 4a, 4c, 4d 4a, 4c, 4d 4a, 4c, 4d	II III	OP OP	ET ET

Vaknaam: Pedagogische taken van het onderwijs (PABA-A109), 5EC

Leerdoelen	Relatie eindkwalificaties	Relatie Dublin- descriptor	Toetsvorm	Toetsmoment
Na afloop van deze onderwijseenheid:				
- kan de student pedagogische en filosofische tradities in het denken over de taken en functies van zowel opvoeding als onderwijs beschrijven.	1a, 1b, 1d, 1e	I	ST/ES	ET
- kan de student theoretische concepten rond opvoeding en onderwijs uitleggen, afbakenen en onderling verbinden	1a	I	ST/ES	ET
- kan de student vanuit theoretische concepten kritisch reflecteren op beleids- en praktijkvoorstellen in opvoeding en onderwijs	1a	I	ST/ES	ET
- kan de student de visie op onderwijs in de eigen onderwijspraktijk analyseren, gebruikmakend van de verschillende tradities in het denken over onderwijs.	1a, 1b, 1d, 1e 3a, 3b	I, II	OP	ET
- kan de student in gesprek gaan met collega's uit de eigen onderwijspraktijk over de visie op onderwijs.	1a, 1b, 1d, 1e 3a, 3b, 3c,	I, II, IV	OP	ET
- kan de student diverse kwesties op het gebied van de pedagogische taken van het onderwijs analyseren en hierin een beargumenteerd standpunt verwoorden.	1a, 1b, 1d, 1e 4c, 4d	I - III	ST/ES OP	ET

Voor deze onderwijseenheid geldt dat de examinator het recht heeft om mondelinge vragen te stellen aan studenten over de inhoud van het gemaakte werk om te controleren of er mogelijk ongeoorloofd gebruik is gemaakt van kunstmatige intelligentie.

Vaknaam: Rekenen 1 (PABA-H114), 4EC

Leerdoelen	Relatie eindkwalificaties	Relatie Dublin- descriptoren	Toetsvorm	Toetsmoment
Na afloop van deze onderwijseenheid heeft de student kennis van:				
- Visies op rekenen (Realistisch rekenen en Traditioneel rekenen). - De leerlijn hele getallen (o.a. (deel)tafels, kolomsgewijs rekenen en cijferen) - De leerlijnen hoofdrekenen en schattend rekenen. - De leerlijn breuken, procenten, kommagetallen en verhoudingen.	1d, 1e, 4c 1d, 1e, 4c 1d, 1e, 4c 1d, 1e, 4c	I, III	OP ST/MC	ET
Na afloop van deze onderwijseenheid kan de student:				
- Lesgeven in de behandelde onderwerpen in groep 4, 5 en 6 van het primair onderwijs. - Eenvoudige rekenlessen verantwoorden, voorbereiden, uitvoeren en evalueren, waarin de volgende aspecten verwerkt zijn: De algemene didactische kenmerken in de gegeven lessen, directe instructie, het niveau van interactie in de gegeven lessen, de gebruikte specifieke rekendidactiek van de coach, de reflectie van de student.	3d, 5b 3d, 5b	II, V	OP ST/MC	ET

Vaknaam: Inleiding in de Onderwijssociologie (PABAPo46), 5EC

Leerdoelen	Relatie eindkwalificaties	Relatie Dublin- descriptor	Toetsvorm	Toetsmoment
1. Na afloop van deze onderwijseenheid kan de student sociologische theorieën en hoofdvragen van de sociologie beschrijven.	1a, 1b, 1c	I	ST/MC	ET
2. Na afloop van deze onderwijseenheid kan de student het verband tussen maatschappelijke problemen en sociologische theorieën beschrijven.	1a, 1b, 1c	I	ST/MC	ET
3. Na afloop van deze onderwijseenheid kan de student kenmerken van hedendaagse, gemoderniseerde samenlevingen beschrijven.	1a, 1b, 1c	I	ST/MC	ET
4. Na afloop van deze onderwijseenheid kan de student de relatie tussen sociologische opvattingen over (de functies van) onderwijs en onderwijsvraagstukken beschrijven.	1a, 1b, 1c, 4b	I	ST/MC	ET
5. Na afloop van deze onderwijseenheid kan de student beargumenteerde posities in een wetenschappelijk debat over een (onderwijs)sociologisch vraagstuk benoemen.	2c, 4a, 4b	III, IV	ST/MC	ET

Vaknaam: Inleiding Onderzoek (PABA-A110), 5EC

Leerdoelen	Relatie eindkwalificaties	Relatie Dublin-descriptoren	Toetsvorm	Toetsmoment
Na afloop van deze onderwijseenheid kan de student:				
- De tien stadia van het onderzoeksplan beschrijven en herkennen in voorbeeldonderzoeken, en het belang van een onderzoeksplan voor het doen van onderzoek toelichten.	1a	I	ST/MC	ET
- Verschillende benaderingen van onderzoek beschrijven, de relatie met onderzoeksopzetten benoemen en de onderzoeksbenaderingen herkennen in eenvoudige/eenduidige voorbeelden.	1a	I	ST/MC	ET
- De meetniveaus van variabelen bepalen en interpreteren in voorbeelden van variabelen.	2a	I	ST/MC OP	ET TT
- Centrummaten (gemiddelde, mediaan, modus), en spreidingmaten (o.a. standaarddeviatie, variantie, five number summary) van variabelen op manieren passend bij het meetniveau bepalen en toepassen op eenvoudige reeksen gegevens of databestanden.	2a	II	ST/MC OP	ET TT
- Verschillende maten van samenhang benoemen voor het beschrijven van de associatie tussen twee variabelen en kan de student deze maten bepalen op manieren passend bij het meetniveau van de variabelen op basis van eenvoudige reeksen gegevens of databestanden.	2a	II	ST/MC OP	ET TT
Na afloop van deze onderwijseenheid heeft de student kennis van:				
- Enkele inleidende aspecten van kansrekening (o.a. rekenregels voor disjuncte en afhankelijke gebeurtenissen) ten behoeve van inferentiële statistiek (in vervolgvak) en kan deze rekenregels toepassen op eenvoudige voorbeelden.	2a	II	ST/MC OP	ET TT

Vaknaam: Leren lesgeven en reflecteren 2 (PABA-H107), 2EC

Leerdoelen	Relatie eindkwalificaties	Relatie Dublin- descriptoren	Toetsvorm	Toetsmoment
Na afloop van deze onderwijseenheid kan de student:				
- Specifieke kenmerken en behoeften van kinderen in de bovenbouw van de basisschool beschrijven;	1e	I	OP	ET
- Diverse didactische instructiemodellen en werkvormen gericht op de bovenbouw beschrijven;	1e	I		
- “Student-centered” lesactiviteiten voorbereiden (ontwerpen), uitvoeren en er zowel “in action” als “on action” op reflecteren;	1e, 3d, 4d	I-III		
- Zijn/haar praktijk kritisch beschouwen en verrijken met theorie (en v.v.), met name wat betreft de opbrengstgerichtheid van zijn didactisch handelen.	1e, 3d	I, II		

Vaknaam: Inleiding Onderwijswetenschappen (PABA-A113), 5EC

Leerdoelen	Relatie eindkwalificaties	Relatie Dublin-descriptoren	Toetsvorm	Toetsmoment
Na afloop van deze onderwijseenheid kan de student de volgende zaken beschrijven:				
- De functies van onderwijs en hoe de overheid hier sturing aan kan geven (macroniveau).	1a, 1d	I	ST/MC	ET
- Wat kenmerkend is voor effectieve scholen en hoe de effectiviteit van scholen in kaart kan worden gebracht (mesoniveau).	1a, 1d	I	ST/MC	ET
- Hoe leerkrachten en hun vaardigheden zich ontwikkelen (mesoniveau).	1a, 1d	I	ST/MC	ET
- Hoe leerlingkenmerken de inrichting van onderwijs, leerdoelen en toetsing beïnvloeden (microniveau).	1a, 1d	I	ST/MC	ET
- Hoe leertheorieën de inrichting van onderwijs, leerdoelen en toetsing beïnvloeden (microniveau).	1a, 1d	I	ST/MC	ET
- De relaties tussen onderwijskundige processen/factoren op macro-/meso- en microniveau.	1a, 1d	I	ST/MC	ET
- Onderwijskundige concepten en uitkomsten en de relaties daartussen.	4a (afhankelijk van het gekozen onderwerp ook 4d)	III	OP	ET

Voor deze onderwijseenheid geldt dat de examinerator het recht heeft om mondelinge vragen te stellen aan studenten over de inhoud van het gemaakte werk om te controleren of er mogelijk ongeoorloofd gebruik is gemaakt van kunstmatige intelligentie.

Vaknaam: Wereldoriëntatie 1 (PABA-H109), 3EC

Leerdoelen	Relatie eindkwalificaties	Relatie Dublin-descriptoren	Toetsvorm	Toetsmoment
Na afloop van deze onderwijseenheid heeft de student kennis van:				
- Het geïntegreerd aanbieden van wereldoriëntatie op de basisschool en het afzonderlijk aanbieden van de onderwerpen aardrijkskunde, geschiedenis en natuur (mens en ruimte, mens en tijd en mens en natuur); - Methoden voor geïntegreerd wereldoriëntatieonderwijs en van vakmethoden aardrijkskunde, geschiedenis en natuur; - De kerndoelen PO voor mens en natuur, mens en ruimte, mens en tijd en burgerschap - De vakinhoudelijke leerlijnen en de ontwikkeling van tijdsbesef, natuurbesef en ruimtelijke oriëntatie bij kinderen; - Vakinhouden van aardrijkskunde, geschiedenis en natuur (biologie) in relatie tot burgerschap - Inhouden uit de “tijdvakken” en de “canon van Nederland” in relatie tot achtergronden over burgerschapsonderwerpen;	1e, 3d 1e 1e 1e 1e 1e 1e	I, II I I I I I I	- - - ST/MC ST/MC ST/MC ST/MC OP	ET ET ET ET
Na afloop van deze onderwijseenheid kan de student:				
- Zowel voor aardrijkskunde (mens en ruimte), geschiedenis (mens en tijd) als bij natuur (mens en natuur) een les voorbereiden, uitvoeren en evalueren voor de bovenbouw waarbij gebruik wordt gemaakt van een didactische opbouw, theorie over vakdidactiek en uitgangspunten van wetgeving over burgerschap - Kinderen feedback geven op de behaalde resultaten - Een veelheid aan bronnen en (digitale) leermiddelen, die naast methoden, boeken en werkboeken bestaan, toepassen in de lessen;	3d 3b, 3d 3d, 4d 3d 3d 2a, 2b	II III III, IV II II II	OP OP OP OP OP OP	ET ET ET ET ET ET

- Kaarten lezen en interpreteren en weet hoe de atlas te gebruiken; - Waarnemingen doen en onderzoeken opzetten aan de hand van biologisch materiaal.				
---	--	--	--	--

3.2 Bachelor jaar 2

Vaknaam: Stage & SLB (PABA-H201 en PABA-A211), 7EC + 5EC

Leerdoelen	Relatie eindkwalificaties	Relatie Dublin- descriptoren	Toetsvorm	Toetsmoment
Na afloop van deze onderwijseenheid kan de student de volgende zaken beschrijven:				
- De AOLB-competenties, - Instrumenten voor ontwikkeling zoals intervisie, plan van aanpak, persoonlijke leerdoelen, portfolio, reflectie, kenmerken van een onderzoekende houding.	1e 1e	I, V I, V	OP	ET
Na afloop van deze onderwijseenheid kan de student:				
- gedrag tonen op de stageschool behorend bij de AOLB-competenties op tweedejaars niveau (zie competentielijst jaar 2, Handleiding SSLB), - richting geven aan de eigen competentieontwikkeling door gebruik van bovengenoemde instrumenten en - waar nodig knelpunten bespreken in de studievoortgang met zijn of haar begeleider.	3d 3d, 5a, 5b 3d, 5a, 5b	II II, V IV, V	OP	ET

Voor deze onderwijseenheid geldt dat de examinerator het recht heeft om mondelinge vragen te stellen aan studenten over de inhoud van het gemaakte werk om te controleren of er mogelijk ongeoorloofd gebruik is gemaakt van kunstmatige intelligentie.

Vaknaam: Ontwikkelings- en onderwijspsychologie 2 (PABA-A210), 5EC

Leerdoelen	Relatie eindkwalificaties	Relatie Dublin- descriptor	Toetsvorm	Toetsmoment
Na afloop van deze onderwijseenheid kan de student:				
- Theorieën over de sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen beschrijven. - Beschrijven welke factoren in de schoolse context deze ontwikkeling beïnvloeden.	1a, 1b, 1d	I	ST/MC ST/ES	ET
Na afloop van deze onderwijseenheid kan de student:				
- Reflecteren op het eigen leerkrachtgedrag met betrekking tot de sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen. - Reflecteren op hedendaagse maatschappelijke factoren relevant voor sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen in de onderwijscontext	3b, 3d 4a, 4c, 4d	II - V	OP ST/ES	ET

Voor deze onderwijseenheid geldt dat de examinerator het recht heeft om mondelinge vragen te stellen aan studenten over de inhoud van het gemaakte werk om te controleren of er mogelijk ongeoorloofd gebruik is gemaakt van kunstmatige intelligentie.

Vaknaam: Spel en ontwikkeling in groep 1-2 (PABA-H203, 2EC)

Leerdoelen	Relatie eindkwalificaties	Relatie Dublin-descriptoren	Toetsvorm	Toetsmoment
Na afloop van deze onderwijseenheid heeft de student kennis van:				
- Een aantal typische kenmerken van jonge kinderen; - Ontwikkelingsdoelen en doelgebieden voor jonge kinderen; - De waarde van spel en spelverhalen; - Kenmerken van spel; - Het ontwikkelingsproces van manipulatief spel tot thematisch rollenspel; - De kenmerken van een goed ingerichte speelleeromgeving; - Pedagogische en didactische vaardigheden bij het begeleiden van (rollen)spel.	1a 1a 1b, 1c, 1d 1b, 1c, 1d 1c, 1d 1b, 1c, 1d 1e	I I I I I I I	OP PRES	ET
Na afloop van deze onderwijseenheid kan de student:				
- Thematiseren om spelverhalen samen op te bouwen; - Kritisch en constructief omgaan met diverse doelenoverzichten; - Een observatie van het spelgedrag tijdens vrij spel opzetten en uitvoeren en hierover schriftelijk rapporteren; - Een analyse van kindperspectief ten aanzien van spelend leren opzetten, uitvoeren en rapporteren; - Een spelgerichte onderwijsdag bij de kleuters ontwerpen en (delen daarvan) uitvoeren; - Meerdere rollenspellen bewust begeleiden.	3a, 3b, 3c 3d 3a, 3c, 3d 2a, 2c, 3d 2a, 2c, 3d 3a, 3b, 3c, 3d 3b, 3d	I, II, IV II, IV II, IV II, IV II, IV	OP PRES	ET

Voor dit vak geldt dat de examinerator het recht heeft om mondelinge vragen te stellen aan studenten over de inhoud van het gemaakte werk om te controleren of er mogelijk ongeoorloofd gebruik is gemaakt van kunstmatige intelligentie.

Vaknaam: Methoden en technieken van onderzoek 1 (PABA-A212), 5EC

Leerdoelen	Relatie eindkwalificaties	Relatie Dublin- descriptor	Toetsvorm	Toetsmoment
Na afloop van deze onderwijseenheid kan de student voor sociaalwetenschappelijk empirisch onderzoek, waaronder kleinschalig effectonderzoek in de gedragswetenschappen:				
- Belangrijke theoretische aspecten van probleemstellingen (incl. onderzoeksvraag, doelstelling en conceptueel model) beschrijven en uitleggen;	2a-2f, 4a	II, III, IV	ST/MC, OP	ET
- Geschikte onderzoeksontwerpen binnen pre-experimenteel, quasi-experimenteel en zuiver experimenteel onderzoek en surveyonderzoek beschrijven en uitleggen;	2a-2f, 4a	II, III, IV	ST/MC, OP	ET
- Verschillende typen van dataverzameling beschrijven en uitleggen en vragenlijsten en observatieschema's ontwikkelen;	2a-2f, 4a	II, III, IV	ST/MC, OP	ET
- De begrippen populatie en steekproef en verschillende typen steekproeftrekkingen beschrijven en uitleggen;	2a-2f, 4a	II, III, IV	ST/MC, OP	ET
- De begrippen betrouwbaarheid en validiteit uitleggen, onderkennen welke methodologische problemen zich kunnen voordoen en mogelijke oplossingen aandragen.	2a-2f, 4a	II, III, IV	ST/MC, OP	ET

Voor dit vak geldt dat de examinerator het recht heeft om mondelinge vragen te stellen aan studenten over de inhoud van het gemaakte werk om te controleren of er mogelijk ongeoorloofd gebruik is gemaakt van kunstmatige intelligentie.

Vaknaam: Rekenen 2 (PABA-H210), 2.5EC

Leerdoelen	Relatie eindkwalificaties	Relatie Dublin- descriptoren	Toetsvorm	Toetsmoment
Na afloop van deze onderwijseenheid heeft de student kennis van:				
- De ontwikkeling van getalbegrip en tellen - De leerlijn hele getallen (tot 100) - De leerlijn meten voor het basisonderwijs - De leerlijn meetkunde voor het basisonderwijs - De leerlijn verbanden voor het basisonderwijs - Het hypothetisch leertraject	1e 1e 1e 1e 1e 1e	I	OP ST/MC	ET
Na afloop van deze onderwijseenheid kan de student:				
- Op eenvoudige wijze een toets over een deel van een leerlijn ontwerpen, afnemen en analyseren - (Werk)lessen incl. hoek(en) voorbereiden (ontwerpen) - (Werk)lessen inclusief hoek(en) uitvoeren - Reflecteren op de uitvoering en opbrengst van de (werk)lessen - Meet- en meetkundige vraagstukken/sommen oplossen	3d 3d 3d 3d 3d	II	OP ST/MC	ET

Vaknaam: Statistische Modellen 1 (PABA-A213), 5EC

Leerdoelen	Relatie einkwalificaties	Relatie Dublin-descriptoren	Toetsvorm	Toetsmoment
Na afloop van deze onderwijseenheid kan de student:				
- Beschrijven wat steekproevenverdelingen zijn, en hoe deze de basis vormen van toetsen en betrouwbaarheidsintervallen	2a	I	ST/MC	ET
- Toetsen en betrouwbaarheidsintervallen uitrekenen en interpreteren voor verschillende veelgebruikte technieken op basis van bestaande data	2a,2d	I en II	ST/MC	ET
- De mogelijkheden maar ook de beperkingen beschrijven van het gebruik van toetsen en betrouwbaarheidsintervallen	2a, 2d	I en II	ST/MC	ET
- Op basis van een beschreven onderzoek bepalen welk type toets/betrouwbaarheidsinterval gezien de vraagstelling het meest geschikt lijkt	2a	I en II	ST/MC	ET
- SPSS-output van veelgebruikte toetsen genereren en interpreteren, en betrouwbaarheidsintervallen maken voor databestanden	2c	I en II	ST/MC	ET
Na afloop van deze onderwijseenheid heeft de student kennis van:				
- De verschillende assumpties bij de behandelde technieken, en is de student in staat op basis van beschrijvende uitkomsten en hypothesetoetsen na te gaan of de assumptie niet al te zeer geschonden lijkt.	2d	I	ST/MC	ET

Voor deze onderwijseenheid geldt dat de examinerator het recht heeft om mondelinge vragen te stellen aan studenten over de inhoud van het gemaakte werk om te controleren of er mogelijk ongeoorloofd gebruik is gemaakt van kunstmatige intelligentie.

Vaknaam: Taal 2 (PABA-H211), 3.5EC

Leerdoelen	Relatie eindkwalificaties	Relatie Dublin- descriptorren	Toetsvorm	Toetsmoment
Na afloop van deze onderwijseenheid kan de student:				
- De geletterdheidsontwikkeling van kinderen (ontluikende geletterdheid-beginnende geletterdheid-gevorderde geletterdheid) beschrijven;	1e	I	ST/MC ST/ES	ET
- Domeinen van het vakgebied Taal in de basisschool: beginnende geletterdheid, woordenschat, technisch en begrijpend lezen, spelling en jeugdliteratuur beschrijven;	1e	I	ST/MC ST/ES	ET
- De rol van taal in andere vormingsgebieden beschrijven;	1e	I	ST/MC ST/ES	ET
- M.b.v. actuele theorie op het gebied van leren en taaldidactiek de inhoud van de domeinen van het vakgebied Taal vertalen naar en gebruiken in concrete leersituaties;	1e, 3d	I, II	OP	
- Specifiek voor jonge kinderen (groep 1-3) activiteiten ontwikkelen waarmee gewerkt wordt aan de tussendoelen voor mondelinge communicatie en beginnende geletterdheid.	1e, 3d	I, II	OP	

Vaknaam: Gespreks- & interviewpracticum (PABA-A215), 5EC

Leerdoelen	Relatie eindkwalificaties	Relatie Dublin- descriptoren	Toetsvorm	Toetsmoment
Na afloop van deze onderwijseenheid kan de student:				
- Verschillende gespreks- en interviewtechnieken benoemen, zoals open en gesloten vragen stellen, doorvragen en samenvatten;	1a, 1d	I	OP, PRES	TT, ET
- ;	2a	I	OP. PRES	TT, ET
- Een interviewschema opstellen, afnemen, schriftelijk uitwerken en mondeling presenteren;	2b, 2c	II	OP. PRES	TT, ET
- Verschillende gespreks- en interviewtechnieken toepassen in gesprekken met leerlingen (onder wie jonge kinderen) en volwassenen (medestudenten);	3a, 3b, 3d	II	OP. PRES	TT, ET
- Eigen interview- en gespreksvaardigheden beoordelen, en medestudenten feedback geven daarop, net als op presentatievaardigheden.	3b, 4d, 5a	II, III, V	OP. PRES	TT, ET

Voor deze onderwijseenheid geldt dat de examinerator het recht heeft om mondelinge vragen te stellen aan studenten over de inhoud van het gemaakte werk om te controleren of er mogelijk ongeoorloofd gebruik is gemaakt van kunstmatige intelligentie.

Vaknaam: Diagnostiek en Interventie in het Onderwijs (PABA-A214), 5EC

Leerdoelen	Relatie eindkwalificaties	Relatie Dublin-descriptoren	Toetsvorm	Toetsmoment
Na afloop van deze onderwijseenheid kan de student:				
- Het ontstaan en de beoogde doelen van passend en inclusief onderwijs uitleggen;	1a, 1b, 1c, 1d	I	ST/MC	ET
- Belangrijke factoren om passend en inclusief onderwijs te realiseren benoemen;	1a, 1b, 1c, 1d, 1e	I	ST/MC	ET
- Recente inzichten op het gebied van de realisatie van passend onderwijs benoemen;	1a, 1c, 1d	I	ST/MC	ET
- Belangrijke elementen in de samenwerking tussen onderwijs en jeugdzorg benoemen;	1a, 1b, 1d, 1e	I	ST/MC	ET
- De cyclus van handelingsgericht werken en handelingsgerichte diagnostiek beschrijven	1a, 1b, 1d, 1e	I	ST/MC	ET
- Theorieën en recente inzichten over intelligentie, verstandelijke beperking en hoogbegaafdheid beschrijven;	1a, 1b, 1d, 1e	I	ST/MC	ET
- Op basis van theorieën en recente inzichten de ondersteuningsbehoeften van kinderen met een verstandelijke beperking of (kenmerken van) hoogbegaafdheid herkennen en beschrijven hoe een leerkracht tegemoet kan komen aan deze ondersteuningsbehoeften;	1a, 1b, 1d, 1e	I	ST/MC	ET
- Theorieën en recente inzichten over communicatie- en zintuigelijke beperkingen bij kinderen beschrijven;	1a, 1b, 1d, 1e	I	ST/MC	ET
- Op basis van theorieën en recente inzichten de ondersteuningsbehoeften van kinderen met een communicatieve of zintuigelijke beperking herkennen en beschrijven hoe een leerkracht tegemoet kan komen aan deze ondersteuningsbehoeften;	1a, 1b, 1d, 1e	I	ST/MC	ET
- Theorieën en recente inzichten over trauma, kindermishandeling en traumasensitief werken beschrijven;	1a, 1b, 1d, 1e	I	ST/MC	ET
- Op basis van theorieën en recente inzichten de signalen/kenmerken van kindermishandeling en trauma herkennen bij een leerling in de klas en aangeven welke benadering ingezet kan worden in de klas;	1a, 1b, 1d, 1e	I	ST/MC	ET
- Op basis van de opgedane kennis reflecteren op de eigen attitude m.b.t. passend en inclusief onderwijs	1a, 1b, 1d, 1e,	I	ST/MC	ET
- De aangereikte theoretische kennis van het vak gebruiken in een fictieve casus om de stappen van HGD te doorlopen*	3a	III		

* Dit leerdoel wordt niet summatief getoetst, maar vindt plaats in een casusopdracht op basis van een gastcollege. Het maken van de opdracht is een voorwaarde voor het maken van het tentamen.

- Voor deze onderwijseenheid geldt dat de examinerator het recht heeft om mondelinge vragen te stellen aan studenten over de inhoud van het gemaakte werk om te controleren of er mogelijk ongeoorloofd gebruik is gemaakt van kunstmatige intelligentie.

Vaknaam: Wereldoriëntatie 2 (PABA-H206), 4EC

Leerdoelen	Relatie eindkwalificaties	Relatie Dublin- descriptoren	Toetsvorm	Toetsmoment
Wereldoriëntatie algemeen				
Na afloop van deze onderwijseenheid heeft de student kennis van:				
- De leerlijnen en theorie m.b.t. de ontwikkeling van tijds-, natuur- en ruimtelijk besef bij jonge kinderen.	1e	I	OP, ST/MC	ET
- Het verloop van de ontdekkingsreizen, de kolonisatie, het imperialisme, de dekolonisatie en de gevolgen die deze ontwikkelingen hebben (gehad) in de betreffende overzeese gebieden, maar ook in Europa zelf en kan deze kennis relateren aan de actualiteit, achtergronden omtrent burgerschap, erfgoed, vredeseducatie en ontwikkelingseducatie.	1e	I	ST/MC	ET
Na afloop van deze onderwijseenheid kan de student:				
- De demografische ontwikkelingen in Nederland, Europa en de Wereld beschrijven en analyseren, zo mogelijk in relatie met economische ontwikkelingen.	1e	I	ST/MC	ET
- Zinnvolle en aantrekkelijke onderwijsactiviteiten ontwerpen en uitvoeren in de onderbouw. Daarbij is de student in staat om op adequate wijze waar mogelijk de actualiteit hierin te betrekken.	3d	II	OP	ET
Specifieke doelen Burgerschap en Educatie				
Na afloop van deze onderwijseenheid heeft de student kennis van:				
Achtergronden en inhouden over burgerschapsonderwerpen	1e	I	-	
- Kennis van belangrijke educatieve thematiek, zoals duurzaamheid en milieuvraagstukken, gezondheidszorg,	1e	I	ST/MC A215	ET

ontwikkelingsvraagstukken en vredesvraagstukken, erfgoed en burgerschap.				
Na afloop van deze onderwijseenheid kan de student:				
- Onderwijs ontwerpen en uitvoeren waarbij aspecten van burgerschap worden toegepast en gestimuleerd.	3d, 4d	II, III	OP	ET
- Attitudes en bewustwording bij kinderen ontwikkelen en op een constructieve wijze stimuleren d.m.v. didactische vaardigheden en visie.	4c	III	OP	ET
- Op basis van genoemde kennis en vaardigheden passende onderwijsactiviteiten ontwerpen en uitvoeren op het gebied van educatie met aandacht voor burgerschap.	3a, 3d	II	OP	ET

Vaknaam: Testtheorie (PABA2056), 5EC

Leerdoelen	Relatie eindkwalificaties	Relatie Dublin- descriptor	Toetsvorm	Toetsmoment
1. Na afloop van deze onderwijseenheid is de student in staat om te beschrijven hoe het gebruik van tests zich in de loop der jaren heeft ontwikkeld.	1a, 1e	I	ST/MC	ET
2. Na afloop van deze onderwijseenheid is de student in staat om op verschillende manieren de betrouwbaarheid van een test te schatten en te benoemen, en relaties te leggen tussen de in het vak besproken betrouwbaarheidsmaten (o.a. Cronbachs Alfa en Guttman's Lambda-2).	2d	III	ST/MC OP	ET
3. Na afloop van deze onderwijseenheid is de student in staat om verschillende aspecten van validiteit te benoemen en toe te lichten, en voor een gegeven toepassing de meest relevante aspecten uit te kiezen.	2a, 2d	II, III	ST/MC OP	ET
4. Na afloop van deze onderwijseenheid is de student in staat om vier typen van normering te benoemen en voor een gegeven toepassing de meest relevante vorm van normering uit te kiezen.	2a, 2d	II, III	ST/MC OP	ET
5. Na afloop van deze onderwijseenheid is de student in staat om essentiële kenmerken van klassieke testtheorie en item respons theorie te benoemen en te beschrijven hoe deze twee raamwerken van elkaar verschillen.	1a	I	ST/MC	ET
6. Na afloop van deze onderwijseenheid is de student in staat om de kwaliteit van bestaande tests te evalueren, en op gefundeerde wijze een keuze te maken voor een test voor een specifieke toepassing (met focus op de onderwijskundige en (ortho)pedagogische praktijk).	1e, 2d, 3a, 5a	I-III, V	ST/MC	ET
7. Na afloop van deze onderwijseenheid is de student in staat om een test te ontwikkelen (inclusief het zelf schrijven van items en kiezen voor de juiste normering), en de betrouwbaarheid, validiteit en bruikbaarheid van de test te evalueren.	2a, 2b, 2d	II, III	OP	ET

Voor deze onderwijseenheid geldt dat de examinerator het recht heeft om mondelinge vragen te stellen aan studenten over de inhoud van het gemaakte werk om te controleren of er mogelijk ongeoorloofd gebruik is gemaakt van kunstmatige intelligentie.

3.3 Bachelor jaar 3

Vaknaam: Stage & SLB (PABA-H301 en PABA-A311), 4EC + 9EC

Leerdoelen	Relatie eindkwalificaties	Relatie Dublin- descriptoren	Toetsvorm	Toetsmoment
Na afloop van deze onderwijseenheid kan de student de volgende zaken beschrijven:				
- De AOLB-competenties, - Instrumenten voor ontwikkeling zoals intervisie, plan van aanpak, persoonlijke leerdoelen, portfolio, reflectie, kenmerken van een onderzoekende houding.	1d, 1e, 3a, 3b, 3c, 3d, 4c, 4d, 5a	II, IV	OP	ET
Na afloop van deze onderwijseenheid kan de student:				
- Gedrag tonen op de stageschool behorend bij de AOLB-competenties op derdejaars niveau (zie competentielijst jaar 3, Handleiding SSLB), - Richting geven aan de eigen competentieontwikkeling door gebruik van bovengenoemde instrumenten en - Waar nodig knelpunten bespreken in de studievoortgang met zijn of haar begeleider.	3d, 4b 3d, 5a, 5b 3d, 5a, 5b	II II, V IV, V	OP	ET

Voor deze onderwijseenheid geldt dat de examinerator het recht heeft om mondelinge vragen te stellen aan studenten over de inhoud van het gemaakte werk om te controleren of er mogelijk ongeoorloofd gebruik is gemaakt van kunstmatige intelligentie.

Vaknaam: Zorg voor leren (PABA-A307A; PABA-A307B; PABA-A307C), 3 x 5EC

Leerdoelen	Relatie eindkwalificaties	Relatie Dublin-descriptoren	Toetsvorm	Toetsmoment
Na afloop van deze onderwijseenheid kan de student:				
- De cyclus van handelingsgericht en opbrengstgericht werken (hgw en ogw) toepassen op het gebied van lezen, spellen en rekenen	2b, 2c, 3a, 3b, 3d, 4a, 4b	II, III, IV	ST/ES, OP	ET
- De eigen rol als (toekomstig) leerkracht in het handelingsgericht en opbrengstgericht werken analyseren;	3b	II	ST/ES, OP	ET
- Recente inzichten en theorieën over normale en afwijkende ontwikkeling binnen de domeinen lezen, spellen en rekenen uitleggen;	1a, 1d, 1e	I	ST/ES, OP	ET
- De kind-, leerkracht- en klaskenmerken die een rol kunnen spelen bij een afwijkende ontwikkeling noemen;	1b, 1e	I	ST/ES, OP	ET
- De in het basisonderwijs veel gebruikte signalerings- en diagnose-instrumenten, methodieken en interventies op het terrein van lezen, spellen en rekenen benoemen;	1a, 1e	I	ST/ES, OP	ET
- De best passende keuze voor signalerings- en diagnose-instrumenten, methodieken en interventies op het terrein van lezen, spellen en rekenen maken op basis van kind-, leerkracht-, en klaskenmerken;	3a, 3d	II	ST/ES, OP	ET
- Een leerprobleem van een leerling analyseren met behulp van passende signalerings- en diagnose-instrumenten met inachtneming van kind-, leerkracht-, en klaskenmerken;	3a, 3d	II	ST/ES, OP	ET
- Een leerprobleem van een leerling analyseren op basis van kennis van lees-, spelling- en rekenproblemen;	3a, 3d	II	ST/ES, OP	ET
- Op basis van een diagnose een handelingsplan voor een individuele leerling en een groepsplan opstellen voor de domeinen lezen, spellen en rekenen met inachtneming van de behoeftes van het kind en de mogelijkheden binnen de setting.	3a, 3c, 3d	II, IV	ST/ES, OP	ET

Voor deze onderwijseenheid geldt dat de examinerator het recht heeft om mondelinge vragen te stellen aan studenten over de inhoud van het gemaakte werk om te controleren of er mogelijk ongeoorloofd gebruik is gemaakt van kunstmatige intelligentie.

Vaknaam: Gedrag in de Klas (PABA-A308A; PABA-A308B), 2 x 5EC

Leerdoelen	Relatie eindkwalificaties	Relatie Dublin- descriptor	Toetsvorm	Toetsmoment
Na afloop van deze onderwijseenheid kan de student:				
- Recente inzichten en theorieën over sociaal emotioneel leren uitleggen;	1a, 1b, 1d	I	ST/ES (PABA-A308A) OP (PABA-A308B)	ET
- Beschrijven hoe de cyclus van handelingsgericht werken (HGW) wordt toegepast op de sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen;	3a, 3c, 3d	II, IV	ST/ES (PABA-A308A) OP (PABA-A308B)	ET
- Aan de hand van recente theorieën de factoren uit het meervoudig risicomodel uitleggen die beschermend of belemmerend zijn in het ontstaan of in stand houden van moeilijk gedrag bij leerlingen;	1a, 1b, 1d	I	ST/ES (PABA-A308A) OP (PABA-A308B)	ET
- Beschrijven welke typen moeilijk gedrag leerlingen kunnen laten zien en uitleggen hoe deze a.d.h.v. recente theorieën verklaard kunnen worden;	1a, 1b, 1d	I	ST/ES (PABA-A308A) OP (PABA-A308B)	ET
- De veelgebruikte signalerings- en diagnostische instrumenten (incl. observatie) in relatie tot de factoren uit het meervoudig risicomodel en de verschillende typen moeilijk gedrag benoemen en de keuze voor een bepaald instrument beargumenteren;	1c, 1e, 3a, 3c, 3d	I, II, IV	ST/ES (PABA-A308A) OP (PABA-A308B)	ET
- De veelgebruikte methodieken en interventies in relatie tot de factoren uit het meervoudig risicomodel en de verschillende typen moeilijk gedrag beschrijven en de keuze voor een bepaalde methodiek/interventie beargumenteren;	1c, 1e, 3a, 3c, 3d	I, II, IV	ST/ES (PABA-A308A) OP (PABA-A308B)	ET
- Een leerling observeren middels een naturalistische en een systematische observatie;	1c, 1e, 3a, 3c, 3d	I, II	ST/ES (PABA-A308A) OP (PABA-A308B)	ET
- Moeilijk gedrag van een leerling analyseren aan de hand van de cyclus van handelingsgerichte diagnostiek (HGD) en hierbij passende aanbevelingen opstellen;	3a, 3c, 3d	II, IV	ST/ES (PABA-A308A) OP (PABA-A308B)	ET
- Op basis van de opgedane kennis reflecteren op de eigen attitude, kennis en vaardigheden m.b.t. extra ondersteuningsbehoeften van leerlingen op het gebied van gedrag.	3b	II, IV	ST/ES (PABA-A308A) OP (PABA-A308B)	ET

Voor dit vak geldt dat de examinator het recht heeft om mondelinge vragen te stellen aan studenten over de inhoud van het gemaakte werk om te controleren of er mogelijk ongeoorloofd gebruik is gemaakt van kunstmatige intelligentie.

Vaknaam: Methoden en technieken van onderzoek 2 (PABA-A310), 5EC

Leerdoelen	Relatie eindkwalificaties	Relatie Dublin- descriptor	Toetsvorm	Toetsmoment
Na afloop van deze onderwijseenheid kan de student:				
- Geschikte onderzoeksdesigns en onderzoeksmethoden voor dataverzameling passend bij onderwijskundige en pedagogische vraagstukken beschrijven	1a	I	ST/MC	ET
- De voor- en nadelen van de behandelde onderzoeksdesigns in termen van de interne en externe validiteit beschrijven	2d	III	ST/MC	ET
- Onderscheid maken tussen de verschillende onderdelen van een rapport van een empirisch onderzoek en de volledigheid van deze onderdelen te beoordelen.	2d	III	ST/MC	ET
- Een analyse-plan voor een opgezet kleinschalig empirisch onderzoek opstellen en uitvoeren. *			OP	
- Over het uitgevoerde empirisch onderzoek rapporteren in de vorm van een wetenschappelijk artikel	2a, 5a, 5b	II, V	OP	ET
- Reflecteren op de voor- en nadelen van het uitgevoerde onderzoek in termen van de interne en externe validiteit	2c	IV	OP	ET
	2d, 5a	III, V	OP	ET

* N.B. de opzet van een onderzoek en toetsing van dat onderdeel wordt uitgevoerd bij PABA-A212

Voor dit vak geldt dat de examinerator het recht heeft om mondelinge vragen te stellen aan studenten over de inhoud van het gemaakte werk om te controleren of er mogelijk ongeoorloofd gebruik is gemaakt van kunstmatige intelligentie.

Vaknaam: Capita Selecta (PABA-H312), 3EC

Leerdoelen	Relatie eindkwalificaties	Relatie Dublin- descriptoren	Toetsvorm	Toetsmoment
Na afloop van deze onderwijseenheid heeft de student kennis van:				
Van een van de aangeboden onderwerpen. - te kiezen uit: - Hoogbegaafdheid - (Begrijpend) lezen en leesbevordering - Taal in zaakvakken - Overgang jaar 2/3 - Ontwikkeling en leren in de onderbouw	1d, 1e	I	OP PRES	ET
Na afloop van deze onderwijseenheid kan de student:				
- De hele cyclus van literatuuronderzoek uitvoeren, inclusief het presenteren van de resultaten, rekening houdend met de doelgroep.	2a, 2b, 2c, 2d, 2e	II, III, IV	OP PRES	ET

Vaknaam: Meertaligheid (PABA-H316), 2.5EC

Leerdoelen	Relatie eindkwalificaties	Relatie Dublin- descriptoren	Toetsvorm	Toetsmoment
Na afloop van deze onderwijseenheid kan de student:				
- De rol van meertaligheid in het onderwijs beschrijven.	1c, 1e	I	OP	ET
- De taalontwikkeling van meertalige kinderen beschrijven.	1b	I	OP	ET
- Verschillende manieren beschrijven waarop leerkrachten en scholen meertaligheid kunnen integreren in het onderwijsaanbod.	1a, 1d	I	OP	ET
- Zich verdiepen in de meertalige situatie op school en in de klas en hiervan verslag doen.	2c, 4a, 4c	III, IV	OP	ET
- Op basis van actuele theorie op het gebied van meertaligheid activiteit(en) ontwikkelen en uitvoeren waarin meertaligheid geïntegreerd wordt in het onderwijsaanbod.	2c, 2d, 2e, 3a, 3b, 3c	II, III, IV	OP	ET

Voor dit vak geldt dat de examinerator het recht heeft om mondelinge vragen te stellen aan studenten over de inhoud van het gemaakte werk om te controleren of er mogelijk ongeoorloofd gebruik is gemaakt van kunstmatige intelligentie.

Vaknaam: Wereldoriëntatie 3 (PABA-H315), 2.5EC

Leerdoelen	Relatie eindkwalificaties	Relatie Dublin- descriptoren	Toetsvorm	Toetsmoment
Na afloop van deze onderwijseenheid kan de student:				
- Gebruik maken van vakinhoudelijke concepten en vaardigheden uit de natuurkunde, scheikunde, biologie, techniek en technologie om vakinhoudelijke vraagstukken en problemen op te lossen; - Een eigen visie op natuur- en techniekonderwijs formuleren en beargumenteren op basis van professionele en wetenschappelijke literatuur; - Een educatieve route ontwerpen en uitvoeren in de directe omgeving van een school (de stageschool), die bestaat uit een aantal opdrachten die leerlingen uitnodigen de eigen schoolomgeving vanuit verschillende, natuurwetenschappelijke, perspectieven te bekijken; - Reflecteren op het ontwerp en de uitvoering van de opdrachten in een educatieve route en op basis daarvan aanwijzingen voor herontwerp en herstructurering van de opdrachten en route aangeven.	1d, 1e, 3a, 3d, 4a, 4c	I, II, III	OP PRES	

Vaknaam: Onderwijs, organisaties en onderwijsverandering (PABA-A402), 5EC

Leerdoelen	Relatie eindkwalificaties	Relatie Dublin- descriptor	Toetsvorm	Toetsmoment
Na afloop van deze onderwijseenheid kan de student:				
- Verschillende organisatiestructuren identificeren en het functioneren daarvan beschrijven.	1a, 1d	I	ST/ES	ET
- De rol van leren van en in organisaties benoemen.	1a, 1d	I	ST/ES	ET
- Opleidings-, implementatie- en veranderingsvraagstukken in (onderwijs)organisaties beschrijven en analyseren.	1a, 1d	I	ST/ES	ET
- Het functioneren van een basisschool analyseren met behulp van het aangereikte begrippenkader.	4a		OP	ET

Voor deze onderwijseenheid geldt dat de examinerator het recht heeft om mondelinge vragen te stellen aan studenten over de inhoud van het gemaakte werk om te controleren of er mogelijk ongeoorloofd gebruik is gemaakt van kunstmatige intelligentie.

3.4 Bachelor jaar 4

Vaknaam: Stage & SLB (PABA-H401 en PABA-A411), 24EC + 6EC

Leerdoelen	Relatie eindkwalificaties	Relatie Dublin- descriptoren	Toetsvorm	Toetsmoment
Na afloop van deze onderwijseenheid kan de student de volgende zaken beschrijven:				
- De AOLB-competenties, - Instrumenten voor ontwikkeling zoals intervisie, plan van aanpak, persoonlijke leerdoelen, portfolio, reflectie, kenmerken van een onderzoekende houding.	1b, 1d, 1e, 2a, 3a, 3b, 3c, 3d 4a, 4c, 4d, 5a, 5b	I II - IV	OP	ET
Na afloop van deze onderwijseenheid kan de student:				
- Gedrag tonen op de stageschool behorend bij de AOLB-competenties op vierdejaars niveau (zie competentielijst jaar 4, Handleiding LIO), tot het niveau 'startbekwaam'. - Richting geven aan de eigen competentieontwikkeling door gebruik van bovengenoemde instrumenten en - Waar nodig knelpunten bespreken in de studievoortgang met zijn of haar begeleider.	3d, 4b 3d, 5a, 5b 3d, 5a, 5b	II, III II, V II, V	OP	ET

Voor dit vak geldt dat de examinerator het recht heeft om mondelinge vragen te stellen aan studenten over de inhoud van het gemaakte werk om te controleren of er mogelijk ongeoorloofd gebruik is gemaakt van kunstmatige intelligentie.

Vaknaam: Bachelorwerkstuk (PABA-A412), 10EC

Leerdoelen	Relatie eindkwalificaties	Relatie Dublin- descriptoren	Gewenste toetsvorm	Toetsmoment
1. Na afronding van deze onderwijseenheid kan de student met behulp van relevante theorieën een probleemstelling uitwerken naar concrete onderzoeksvragen, een onderzoek opzetten en uitvoeren en onderzoeksresultaten interpreteren	1a, 2a, 2b, 2d, 2e	I, II, III	TH	ET
2. Na afronding van deze onderwijseenheid kan de student methodologische kennis toepassen in de opzet en uitvoering van het onderzoek en tijdens de analyse van de resultaten	2a, 2b	II	TH	ET
3. Na afronding van deze onderwijseenheid kan de student het onderzoek verwerken tot een wetenschappelijk onderzoeksverslag waarin alle relevante informatie wordt weergegeven.	2c, 2f 4a	II, III, IV	TH	ET
4. Na afronding van deze onderwijseenheid kan de student over het onderzoek mondeling rapporteren.	2c	IV	PRES	ET
5. Na afronding van deze onderwijseenheid kan de student zelfstandig en verantwoordelijk functioneren in een projectgroep	5a, 5b	V	TH	ET

Voor deze onderwijseenheid geldt dat de examinerator het recht heeft om mondelinge vragen te stellen aan studenten over de inhoud van het gemaakte werk om te controleren of er mogelijk ongeoorloofd gebruik is gemaakt van kunstmatige intelligentie.

Vaknaam: Statistische Modellen 2 (PABA2058), 5EC

Leerdoelen	Relatie eindkwalificaties	Relatie Dublin- descriptoren	Toetsvorm	Toetsmoment
1. Na afloop van deze onderwijseenheid kan de student de volgende statistische modellen (conceptueel) uitleggen: lineaire regressieanalyse, variantieanalyse, repeated measures ANOVA, covariantieanalyse, logistische regressieanalyse, en mediatieanalyse.	2a, 2d	II, III	ST/MC OP	ET
2. Na afloop van deze onderwijseenheid weet de student welk statistisch model (genoemd bij 1) gebruikt kan worden om een bepaalde onderzoeksvraag te beantwoorden.	2a	II	ST/MC OP	ET
3. Na afloop van deze onderwijseenheid is de student in staat om verschillende parameters van de statistische modellen (genoemd bij 1) te benoemen, te toetsen en te interpreteren.	2a, 2d	II, III	ST/MC OP	ET
4. Na afloop van deze onderwijseenheid is de student in staat om de assumpties die ten grondslag liggen aan de statistische modellen (genoemd bij 1) te benoemen en te onderzoeken.	2a, 2d	II, III	ST/MC OP	ET
5. Na afloop van deze onderwijseenheid is de student in staat de statistische modellen (genoemd bij 1) toe te passen op echte data (met behulp van SPSS) en hierover te rapporteren.	2a, 2b, 2c, 2d	II, III, IV	ST/MC OP	ET

Voor deze onderwijseenheid geldt dat de examinerator het recht heeft om mondelinge vragen te stellen aan studenten over de inhoud van het gemaakte werk om te controleren of er mogelijk ongeoorloofd gebruik is gemaakt kunstmatige intelligentie.

Vaknaam: Ontwikkelings- en onderwijspsychologie 3 (PABA-A309), 5EC

Leerdoelen	Relatie eindkwalificaties	Relatie Dublin- descriptor	Toetsvorm	Toetsmoment
Na afloop van deze onderwijseenheid kan de student de volgende zaken beschrijven:				
- (Neuro)psychologische en onderwijskundige theorieën op het gebied van leren; - Kenmerken en ontwikkeling van (neurobiologische) ontwikkelingsstoornissen; - Instructiemethodes en schoolfactoren die de integratie en het leren van kinderen met een neurobiologische ontwikkelingsstoornis bevorderen	1a, 1b, 1c	I	OP	ET
Na afloop van deze onderwijseenheid kan de student:				
- Een adviserend rapport schrijven waarin wetenschappelijke literatuur wordt vertaald naar een praktijkprobleem. - Kritisch reflecteren op (neuro)psychologische en onderwijskundige theorieën op het gebied van cognitieve en sociale ontwikkeling van leerlingen binnen het onderwijs; - Een eigen visie ten opzichte van het belang van neuropsychologische kennis in het onderwijs opstellen en beargumenteren in een reflectieverslag	2d, 2e, 3a, 3b, 4a, 4b, 5a, 5b	II - V	OP	ET

Voor deze onderwijseenheid geldt dat de examinator het recht heeft om mondelinge vragen te stellen aan studenten over de inhoud van het gemaakte werk om te controleren of er mogelijk ongeoorloofd gebruik is gemaakt van kunstmatige intelligentie.

Vaknaam: Evidence-based interventies in het onderwijs (PABA-A405), 5EC

Leerdoelen	Relatie eindkwalificaties	Relatie Dublin- descriptor	Toetsvorm	Toetsmoment
Na afloop van deze onderwijseenheid kan de student:				
- Evidence-based interventies onderscheiden van meer algemene onderwijsverbeteringen en onderwijsvernieuwingen.	1a, 1d	I	OBT/ES	ET
- Het verschil uitleggen tussen evaluatie, efficiëntie en effectiviteit van onderwijs en verschillende effectiviteitsfactoren benoemen op verschillende niveaus (klas, school, context).	1a, 1b, 1d	I	OBT/ES	ET
- De kloof tussen onderwijsonderzoek en de onderwijspraktijk illustreren aan de hand van voorbeelden.	1c, 1d	II	OBT/ES,	ET
- Beschrijven welke factoren de implementatie van evidence-based interventies kunnen bemoeilijken/belemmeren.	1d	II	OBT/ES,	ET
- Stellingen die betrekking hebben op evidence-based interventies onderbouwen en bediscussiëren op basis van theoretische inzichten.	3c, 4a, 4d	III, IV	OBT/ES, PRES	ET
- Interventies beoordelen op hun bewezen effecten, gebruikmakend van databases, onderzoekspublicaties en wetenschappelijke artikelen.	4a	III	OBT/ES, PRES, OP	ET

Voor deze onderwijseenheid geldt dat de examinerator het recht heeft om mondelinge vragen te stellen aan studenten over de inhoud van het gemaakte werk om te controleren of er mogelijk ongeoorloofd gebruik is gemaakt van kunstmatige intelligentie.

Vaknaam: Onderwijs ontwerpen (PABA-403), 5EC Leerdoelen	Relatie eindkwalificaties	Relatie Dublin- descriptor	Toetsvorm	Toetsmoment
Na afloop van deze onderwijseenheid kan de student de volgende zaken beschrijven:				
- De kerncomponenten van het Morrison raamwerk en componenten van het 4C/ID raamwerk voor (her)ontwerp alsmede de implementatie van leeromgevingen.	1a, 1d	I	ST/ES	ET
Na afloop van deze onderwijseenheid kan de student:				
- In lijn met de principes uit het zowel het Morrison als 4C/ID raamwerk, een bestaande leeromgeving analyseren en concrete suggesties formuleren voor het (her)ontwerp.	3a, 3b, 4a	II, III	OP	ET
- Wetenschappelijk onderzoek binnen het pedagogisch-didactisch domein analyseren en de bevindingen in verband brengen met de eigen stagepraktijk en toekomstige onderwijspraktijk.	2c, 2e, 4a, 4c	II, III	OP	ET
- De redenering voor het (her)ontwerp van een leeromgeving, zowel op basis van wetenschappelijke bevindingen als de eigen praktijkervaringen, onderbouwen en uiteenzetten voor gespecialiseerde collega's en niet-gespecialiseerd publiek.	2c, 2e, 3a, 3b, 3c, 4a, 4c	III, IV	OP	ET

Voor dit vak geldt dat de examinerator het recht heeft om mondelinge vragen te stellen aan studenten over de inhoud van het gemaakte werk om te controleren of er mogelijk ongeoorloofd gebruik is gemaakt van kunstmatige intelligentie.

4 De relatie tussen onderwijseenheden en eindkwalificaties, wat wordt waar gerealiseerd

		1. Vakinhoudelijke kennis en inzicht					2. Onderzoek en Rapportage					3. Professionele vaardigheden			4. Oordeelsvorming				5. Leervaardigheden			
		Generiek		AOLB			Generiek		AOLB			Generiek		AOLB		Generiek		AOLB		Generiek		
		1a	1b	1c	1d	1e	2a	2b	2c	2d	2e	2f	3a	3b	3c	3d	4a	4b	4c	4d	5a	5b
Jaar 1																						
PABA-H101	Stage & SLB					x										x					x	x
PABA-A108	Ontwikkelings- en onderwijspsychologie 1	x	x																			
PABA-H112	Taal 1					x										x						
PABA-H113	Leren lesgeven & reflecteren 1	x		x	x	x							x	x			x		x	x		
PABA-A109	Pedagogische taken van het onderwijs	x	x			x	x						x	x	x				x	x		
PABA-H114	Rekenen 1					x	x									x			x			x
PABAP046	Inleiding in de (onderwijs)sociologie	x	x	x													x	x				
PABA-A110	Inleiding Onderzoek	x						x														
PABA-H107	Leren lesgeven & reflecteren 2					x										x				x		
PABA-A113	Inleiding Onderwijswetenschappen	x				x											x			(x)		
PABA-H109	Wereldoriëntatie 1					x		x	x					x						x		
Jaar 2																						
PABA-H201	Stage & SLB					x										x					x	x
PABA-A210	Ontwikkelings- en onderwijspsychologie 2	x	x			x								x			x	x		x	x	
PABA-H203	Spel en ontwikkeling in groep 1-2	x	x	x		x			x				x	x	x		x					
PABA-A212	Methoden en technieken van onderzoek 1							x	x		x	x	x					x				
PABA-H210	Rekenen 2					x											x					
PABA-A213	Statistische Modellen 1							x			x											
PABA-H211	Taal 2					x											x					
PABA-A215	Gespreks- & interviewpracticum	x						x	x		x						x				x	x
PABA-A214	Diagnostiek en Interventie in het Onderwijs	x	x	x		x																
PABA-H206	Wereldoriëntatie 2					x																
PABA2056	Testtheorie	x				x		x	x			x									x	
Jaar 3																						
PABA-H301	Stage & SLB					x		x						x	x	x	x		x	x	x	x
PABA-A307	Zorg voor leren	x	x			x		x						x	x	x	x	x				
PABA-A308	Gedrag in de Klas	x	x			x		x						x	x	x	x					
PABA-A310	Methoden en technieken van onderzoek 2	x						x			x										x	x
PABA-H312	Capita Selecta					x		x		x	x	x										
PABA-H316	Meertaligheid	x	x	x		x		x		x	x	x		x	x	x		x				
PABA-H315	Wereldoriëntatie 3	x				x		x						x			x	x				
PABA-A402	Onderwijs, organisaties en onderwijsverandering	x				x											x					
Jaar 4																						
PABA-H401	Stage & SLB		x			x		x		x				x	x	x	x		x	x	x	x
PABA-A412	Bachelorwerkstuk	x						x		x		x					x				x	x
PABA-A405	Evidence-based interventies in het onderwijs	x	x	x		x											x					
PABA2058	Statistische modellen 2							x		x		x										
PABA-A403	Onderwijs ontwerpen	x				x		x						x	x	x		x		x		
PABA-A309	Ontwikkelings- en onderwijspsychologie 3	x	x	x						x		x		x	x			x	x			x

5 Bijlage 1: Conversietabel NLQF niveau 6 naar DD BSc niveau

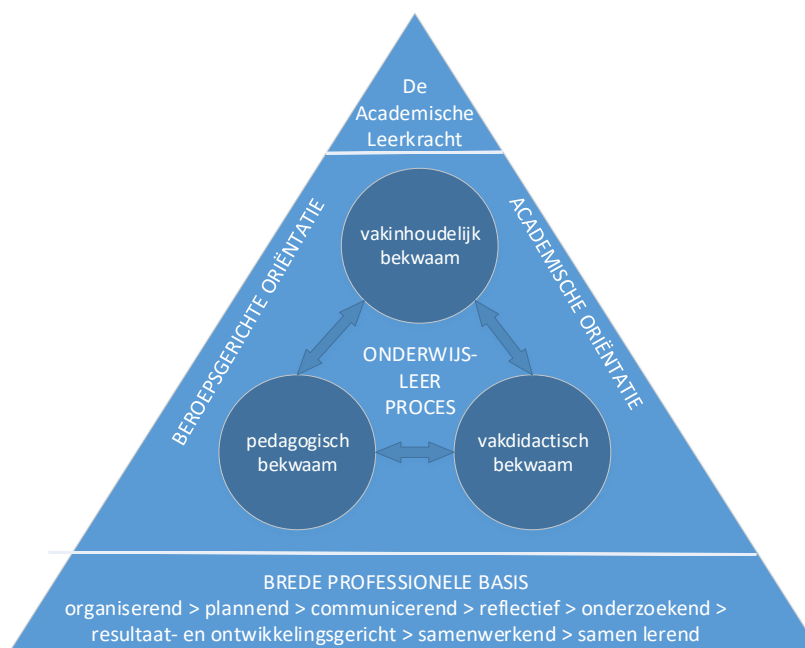
NLQF Niveau 6		Dublin descriptoren	
Context	Een onbekende, maar wisselende leef- en/of werkomgeving, ook internationaal.		
Kennis	Bezit gevorderde, gespecialiseerde kennis van, en kritisch inzicht in, theorieën, en concepten van een beroep, kennisdomein en/of breed wetenschapsgebied. Bezit brede, geïntegreerde kennis en begrip van de omvang van de belangrijkste gebieden en grenzen van een beroep, kennisdomein en/of breed wetenschapsgebied. Bezit kennis en begrip van enkele belangrijke actuele problemen, onderwerpen en specialismen gerelateerd aan een beroep, kennisdomein en/of breed wetenschapsgebied.	Heeft aantoonbare kennis en inzicht van een vakgebied, waarbij wordt voortgebouwd op het niveau bereikt in het voortgezet onderwijs en dit wordt overtroffen; functioneert doorgaans op een niveau waarop met ondersteuning van gespecialiseerde handboeken, enige aspecten voorkomen waarvoor kennis van de laatste ontwikkelingen in het vakgebied vereist is.	Kennis en inzicht
Toepassen van kennis	Reproduceert en analyseert de kennis en past deze toe, ook in andere contexten zodanig dat dit een professionele en of wetenschappelijke benadering in beroep en/of kennisdomein laat zien. Past gespecialiseerde, waaronder kritisch- analytische, vaardigheden, toe op de uitkomsten van toegepast onderzoek. Brengt, met begeleiding, een toegepast onderzoek op basis van methodologische kennis tot een goed einde. Stelt argumentaties op en verdiept die. Evalueert en combineert kennis en inzichten uit een specifiek domein kritisch. Signaleert beperkingen van eigen kennis van de beroepspraktijk en/of bestaande kennis in het kennisdomein en onderneemt actie. Analyseert kritisch, complexe beroeps- en/of	Is in staat om zijn/haar kennis en inzicht op dusdanige wijze toe te passen, dat dit een professionele benadering van zijn/haar werk of beroep laat zien, en beschikt verder over competenties voor het opstellen en verdiepen van argumentaties en voor het oplossen van problemen op het vakgebied.	Toepassen van kennis en inzicht
		Is in staat om relevante gegevens te verzamelen en interpreteren (meestal op het vakgebied) met het doel een oordeel te vormen dat mede gebaseerd is op het afwegen	Oordeels vorming

NLQF Niveau 6		Dublin descriptoren	
	wetenschappelijke taken en voert deze uit.	van relevante sociaalmaatschappelijke, wetenschappelijke of ethische aspecten.	
Probleem oplossende vaardigheden	Identificeert en analyseert complexe en onvoorspelbare problemen in de beroepspraktijk en/of in het kennisdomein en lost deze op tactische, strategische en creatieve wijze op door gegevens te identificeren en te gebruiken.		
Verantwoordelijkheid en Zelfstandigheid	Werkt samen in onbekende wisselende leef- en/of werkomgeving, ook internationaal met gelijken, collega's, specialisten, niet-specialisten, leidinggevenden en relevante derden. Draagt verantwoordelijkheid voor resultaten van eigen activiteiten, werk en/ of studie en voor het resultaat van het werk van anderen. Draagt gedeelde verantwoordelijkheid voor het aansturen van onvoorspelbare processen en de professionele ontwikkeling van personen en groepen. Verzamelt en interpreteert relevante gegevens met het doel een oordeel te vormen dat mede gebaseerd is op het afwegen van relevante sociaal-maatschappelijk, beroepsmatige, wetenschappelijke of ethische aspecten.		
Informatie vaardigheden	Verzamelt en analyseert op een verantwoorde, kritische manier. Brede, verdiepte en gedetailleerde beroeps gerelateerde en/of wetenschappelijke informatie over een beperkte reeks van basistheorieën, principes en concepten van en gerelateerd aan een beroep en/of kennisdomein. Beperkte informatie over belangrijke huidige problemen, onderwerpen en specialiteiten gerelateerd aan het beroep en/of kennisdomein. Geeft deze informatie weer.	Is in staat om informatie, ideeën en oplossingen over te brengen op publiek bestaande uit specialisten of niet-specialisten.	Communicatie

NLQF Niveau 6		Dublin descriptoren	
Communicatie vaardigheden	Communiqueert doelgericht op basis van in de context en beroepspraktijk geldende conventies met gelijken, collega's, specialisten, niet-specialisten, leidinggevenden en of relevante derden in de wetenschappelijke en of beroepsmatige gemeenschap. Past de communicatie aan het doel en de doelgroep aan.		
Leer en ontwikkel vaardigheden	Ontwikkelt zich op eigen initiatief door middel van zelfreflectie en zelfbeoordeling van eigen (leer)resultaten.	Bezit de leervaardigheden die noodzakelijk zijn om een vervolgstudie die een hoog niveau van autonomie veronderstelt aan te gaan.	Leer vaardigheden

6 Bijlage 2: AOLB-competenties (ter informatie)

De doelstellingen van de AOLB zijn gebaseerd op het profiel van de AOLB-leraar zoals hiervoor beschreven, de eindkwalificaties van de bachelor Pedagogische Wetenschappen en de landelijk vastgestelde bekwaamheidseisen voor leerkrachten primair onderwijs van de Onderwijscoöperatie. De doelstellingen van Pedagogische Wetenschappen houden in dat de student academisch gevormd wordt, kennis, vaardigheden en inzicht verwerft op het betreffende gebied en zodoende toelaatbaar is tot de masters Pedagogische Wetenschappen en Onderwijswetenschappen. De doelstellingen van de Pabo komen voort uit de bekwaamheidseisen, dat wil zeggen, een bekwame leraar is een leraar die heeft aangetoond dat hij met zijn vakinhoudelijke, vakdidactische en pedagogische kennis en kunde zijn werk als leraar en als deelnemer aan de professionele onderwijsgemeenschap die hij samen met zijn collega's vormt, kan verrichten op een professioneel doelmatige en verantwoorde wijze. Aan de drie bekwaamheidseisen voor het onderwijsleerproces ligt een brede professionele basis ten grondslag, dat wil zeggen, de leerkracht heeft een onderzoekende, resultaat- en ontwikkelingsgerichte houding, is reflectief, kan goed organiseren, plannen, samenwerken en samen leren (zie Figuur 1). Het eindniveau van beide opleidingen voldoet aan het niveau zoals beschreven in de Dublin descriptoren, de oriëntatie verschilt: de WO-bachelor heeft een academische oriëntatie, de HBO-bachelor een beroepsgerichte oriëntatie.

Figuur 1: Een brede professionele basis en de kern van het beroep van academische leerkracht.

De eindkwalificaties (incl. Dublindescriptoren) van de bachelor Pedagogische Wetenschappen zijn opgenomen in bijlage C. In het toetsplan AOLB (zie Nestor) zijn per curriculumonderdeel (d.w.z. voor de 180 EC die onderdeel uitmaken van de PW-bachelor) leerdoelen geformuleerd en gekoppeld aan deze eindkwalificaties.

De drie bekwaamheidseisen en de brede professionele basis zijn uitgewerkt in 6 AOLB-competenties. Aan het einde van de opleiding moet de student zich op voldoende niveau hebben ontwikkeld in deze competenties. Zij geven een samenhangend beeld van de eisen die aan een academisch gevormde leraar basisonderwijs worden gesteld. In het curriculumoverzicht wordt per curriculumonderdeel (d.w.z. voor de 240 EC die onderdeel uitmaken van de pabo-bachelor) aangegeven aan welke competenties wordt gewerkt. In elk studiejaar komen alle competenties aan de orde, maar per studiejaar kan het accent op een competentie verschillen. Het niveau waarop de student moet functioneren wordt elk studiejaar hoger.

De AOLB competenties worden hieronder weergegeven. De AOLB competenties 1 t/m 3 zijn afgeleid van de landelijke pedagogische, vakinhoudelijke en vakdidactische bekwaamheidseisen van de Pabo's. De AOLB competenties 4 en 5 zijn afgeleid van de brede professionele basis die onder de bekwaamheidseisen ligt. AOLB competentie 6, de academische competenties, zijn afgeleid van het landelijke uitstroomprofiel van het landelijk netwerk universitaire pabo's en zijn academische competenties die direct gerelateerd zijn aan de beroepspraktijk van academische leerkrachten in het basisonderwijs. Voor alle AOLB-competenties geldt dat, daar waar 'kennis' staat, wordt bedoeld: 'Kennis op basis van wetenschappelijke inzichten (wetenschappelijke kennis), praktijkkennis en ervaring', waarmee de academische verzwaring van een deel van het pabo-curriculum wordt aangegeven¹.

De 6 AOLB-competenties zijn:

AOLB competentie 1: Pedagogische bekwaamheid

Pedagogische kennis en pedagogisch handelen volgens een professionele, ontwikkelingsgerichte werkwijze.

Kennis:

- a) De student heeft kennis van theorieën en methodieken uit de Pedagogische Wetenschappen.
- b) De student heeft kennis van en inzicht in de leefwereld van zijn leerlingen en hun sociaal-culturele achtergrond en weet hoe hij daarmee rekening kan houden in zijn onderwijs.
- c) De student heeft kennis van veelvoorkomende ontwikkelings- en gedragsproblemen en -stoornissen.

Kunde:

- d) De student kan theorieën en methodieken uit de Pedagogische Wetenschappen betrekken op zijn pedagogische handelen.
- e) De student kan een veilig pedagogisch klimaat scheppen en een optimale leeromgeving creëren waarin leerlingen gemotiveerd worden om te leren en te ontwikkelen.
- f) De student kan groepsprocessen sturen en begeleiden, grenzen stellen en verwachtingen duidelijk maken aan de leerlingen.
- g) De student kan ontwikkelings- en gedragsproblemen en -stoornissen signaleren, zijn pedagogisch handelen hierop afstemmen en indien nodig met behulp van collega's oplossingen zoeken en doorverwijzen.
- h) De student heeft oog voor de sociaal-emotionele en morele ontwikkeling van zijn leerlingen en doet daar recht aan.

AOLB competentie 2: Vakinhoudelijke bekwaamheid

Eigen kennis, vaardigheden en houding ten aanzien van schoolvakken en vormingsgebieden.

Kennis:

- a) De student beheerst de leerstof qua kennis en vaardigheden gericht op het behalen van de kerndoelen voor primair onderwijs en kent de theoretische achtergronden daarvan.
- b) De student heeft een grondige kennis van de basisvakken taal en rekenen en heeft zich theoretisch en praktisch verdiept in tenminste één van de andere vakken.
- c) De student heeft zich theoretisch en praktisch verdiept in de leerstof voor dat deel van de leerjaren waarin hij stage loopt, onderbouw, middenbouw of bovenbouw, of een andere geclusterde indeling van leerjaren die binnen een bepaald type school gebruikelijk is.
- d) De student kent de opbouw van een curriculum en de doorlopende leerlijnen. Hij weet hoe zijn onderwijs voortbouwt op het voorgaande onderwijs en voorbereidt op het vervolgonderwijs. De student kent de samenhang tussen de verschillende vakken in het curriculum.
- e) De student kan zijn leerlingen duidelijk maken wat de relevantie is van de leerstof voor het dagelijks leven en voor het vervolgonderwijs.

Kunde: wordt genoemd in competentie 3

¹ Deze AOLB-competenties zijn ingevoerd per studiejaar 2019/2020. Mogelijk zal in 2019/2020 nog beperkt een aantal aanpassingen worden gedaan.

AOLB competentie 3: Vakdidactische bekwaamheid

Eigen kennis, vaardigheden en houdingen ten aanzien van schoolvakken en vormingsgebieden en de bijbehorende vakdidactiek, organisatie- en planningsvaardigheden.

Kennis:

- a) De student weet dat zijn leerlingen de leerstof op verschillende manieren kunnen opvatten, interpreteren en leren en kan zijn onderwijs hierop afstemmen.
- b) De student heeft kennis van verschillende leer- en onderwijstheorieën die voor zijn onderwijspraktijk relevant zijn en kan die herkennen in het leren van zijn leerlingen.
- c) De student kent verschillende methodes en criteria waarmee hij de bruikbaarheid ervan voor de leerlingen kan vaststellen. Hij kent verschillende manieren om binnen een methode te differentiëren en recht te doen aan verschillen tussen leerlingen. Hij kan de methode aanvullen en verrijken.
- d) De student weet hoe een leerplan in elkaar zit en kent de criteria waaraan een goed leerplan moet voldoen.
- e) De student heeft kennis van digitale leermiddelen en –materialen. Hij kent de technische en pedagogisch-didactische mogelijkheden en beperkingen ervan.
- f) De student kent verschillende didactische leer- en werkvormen en de psychologische achtergrond ervan. Hij kent de criteria waarmee de bruikbaarheid ervan voor zijn leerlingen wordt vastgesteld.
- g) De student kent verschillende doelen van evalueren en toetsen. Hij kent de verschillende, bij deze doelen passende vormen van observeren en toetsen. Hij kan toetsen ontwikkelen, toetsresultaten beoordelen, analyseren en interpreteren en de kwaliteit van toetsen beoordelen. Hij kan bruikbare en betrouwbare voortgangsinformatie verzamelen en analyseren en op grond daarvan zijn onderwijs bijstellen.
- h) De student heeft zich theoretisch en praktisch verdiept in de vakdidactiek ten behoeve van de leerjaren waarin de stages zijn uitgevoerd.

Kunde:

- i) De student kan onderwijs voorbereiden, dat wil zeggen:
 - doelen stellen, leerstof selecteren en ordenen;
 - samenhangende lessen uitwerken met passende werkvormen, materialen en media, afgestemd op het niveau en de kenmerken van zijn leerlingen;
 - passende en betrouwbare toetsen kiezen, maken of samenstellen.
- j) De student kan onderwijs uitvoeren en het leren organiseren, dat wil zeggen:
 - een adequaat klassenmanagement realiseren;
 - groeperingsvormen, lesovergangen en onderwijstijd effectief inzetten en leerlingen taakgericht houden door een afwisseling van in- en ontspanning, ook als de leerkracht niet in de buurt is;
 - aan leerlingen de verwachtingen en leerdoelen duidelijk maken en leerlingen motiveren om deze te halen;
 - de leerstof aan zijn leerlingen begrijpelijk en aansprekend uitleggen, voordoen hoe ermee gewerkt moet worden en daarbij inspelen op de taalbeheersing en taalontwikkeling van zijn leerlingen;
 - doelmatig gebruik maken van beschikbare digitale leermaterialen en –middelen;
 - de leerlingen met gerichte activiteiten de leerstof laten verwerken, daarbij variatie aanbrengen en bij instructie en verwerking differentiëren naar niveau en kenmerken van zijn leerlingen.
 - de leerling begeleiden bij die verwerking, stimulerende vragen stellen en opbouwende gerichte feedback geven op taak en aanpak;
 - samenwerking, zelfwerkzaamheid en zelfstandigheid stimuleren.
- k) De student kan onderwijs evalueren en ontwikkelen, dat wil zeggen:
 - de voortgang volgen, de resultaten toetsen en analyseren en beoordelen.
 - feedback vragen van leerlingen en deze feedback tezamen met zijn eigen analyse van de voortgang gebruiken voor een gericht vervolg van het onderwijsleerproces.
 - leerproblemen signaleren en indien nodig met hulp van collega's oplossingen zoeken of doorverwijzen.

AOLB competentie 4: Communiceren, samenwerken en samen leren

- a) De student kan samenwerken met collega's en betrokkenen buiten school, met aandacht voor taakhoudelijke, communicatieve en sociale aspecten.

- b) De student kan met de mentor en andere teamleden de verdeling van het werk afstemmen en neemt zo mogelijk deel aan teamscholingsactiviteiten en -besprekingen.
- c) De student kan bijdragen aan een goed functioneren van de schoolorganisatie en een goed pedagogisch, vakinhoudelijk en vakdidactisch klimaat op de school.
- d) De student kan contacten onderhouden en het pedagogisch handelen afstemmen met ouders/verzorgers van leerlingen en anderen die vanuit hun professionele verantwoordelijkheid bij de leerling betrokken zijn.
- e) De student kan samenwerken met instellingen buiten de school (bijv. theater, museum, bibliotheek, kerk) bij het ontwerpen van onderwijs.
- f) De student kan advies vragen aan collega's of andere deskundigen en hierbij gebruik maken van methodieken voor professionele consultatie zoals supervisie en intervisie.
- g) De student kan zijn pedagogisch-didactische aanpak en inhoud van zijn onderwijs uitleggen en verantwoorden.

AOLB competentie 5: Reflectie, resultaat- en ontwikkelingsgericht handelen

- a) De student is in staat om kritisch op het eigen handelen te reflecteren en zo nodig bij te sturen op basis van relevante kennis (o.a. over reflectie) en praktijkervaring waarin de wisselwerking tussen theorie en praktijk centraal staat.
- b) De student kan nadenken over de ontwikkeling van het vak van leerkracht, begrijpt pedagogische en onderwijskundige vraagstukken vanuit verschillende perspectieven (waaronder perspectieven van andere (onderwijs)professionals en ouders/verzorgers), heeft een onderbouwde visie op onderwijs en kan op basis hiervan bijdragen aan de verbetering van het vak van leerkracht.
- c) De student kan op grond van wetenschappelijke kennis, praktijkkennis (stages) en ervaring tot oordeelsvorming komen en hier zijn professionele handelen op baseren.
- d) De student is in staat om zich academisch en professioneel verder te ontwikkelen op basis van wetenschappelijke kennis, praktijkkennis (stages), ontvangen feedback en ervaring.
- e) De student kan bijdragen aan de pedagogisch-didactische evaluaties in zijn school en deze in afstemming met zijn collega's gebruiken in de onderwijsontwikkeling in zijn school.

AOLB competentie 6: Academische competenties

Academische competenties die direct gerelateerd zijn aan de beroepspraktijk van academische leerkrachten in het basisonderwijs. Voor een totaaloverzicht van de eindkwalificaties PW-AOLB zie bijlage C.

- a) De student is in staat om (wetenschappelijk) onderzoek op waarde te schatten.
- b) De student kan uitkomsten van (wetenschappelijk) onderzoek vertalen naar de eigen lespraktijk en vertalen naar adviezen voor collega's, bestuurders, ouders/verzorgers, etc.
- c) De student kan een voortrekkersrol vervullen bij de schoolontwikkeling door de in de opleiding verworven kennis en vaardigheden, en de kennis verworven door (eigen) (wetenschappelijk) onderzoek en ervaring delen met collega's en inzetten voor de verbetering van het onderwijs.
- d) De student beheerst academische informatie- (informatie zoeken & selecteren, kritisch analyseren, synthetiseren) en onderzoeksvaardigheden en kan dit inzetten in de eigen lespraktijk.